

KESKKONNAMINISTEERIUM

Keskkonnakasutuse välismõjud ja nende hindamise metoodikad Eestis

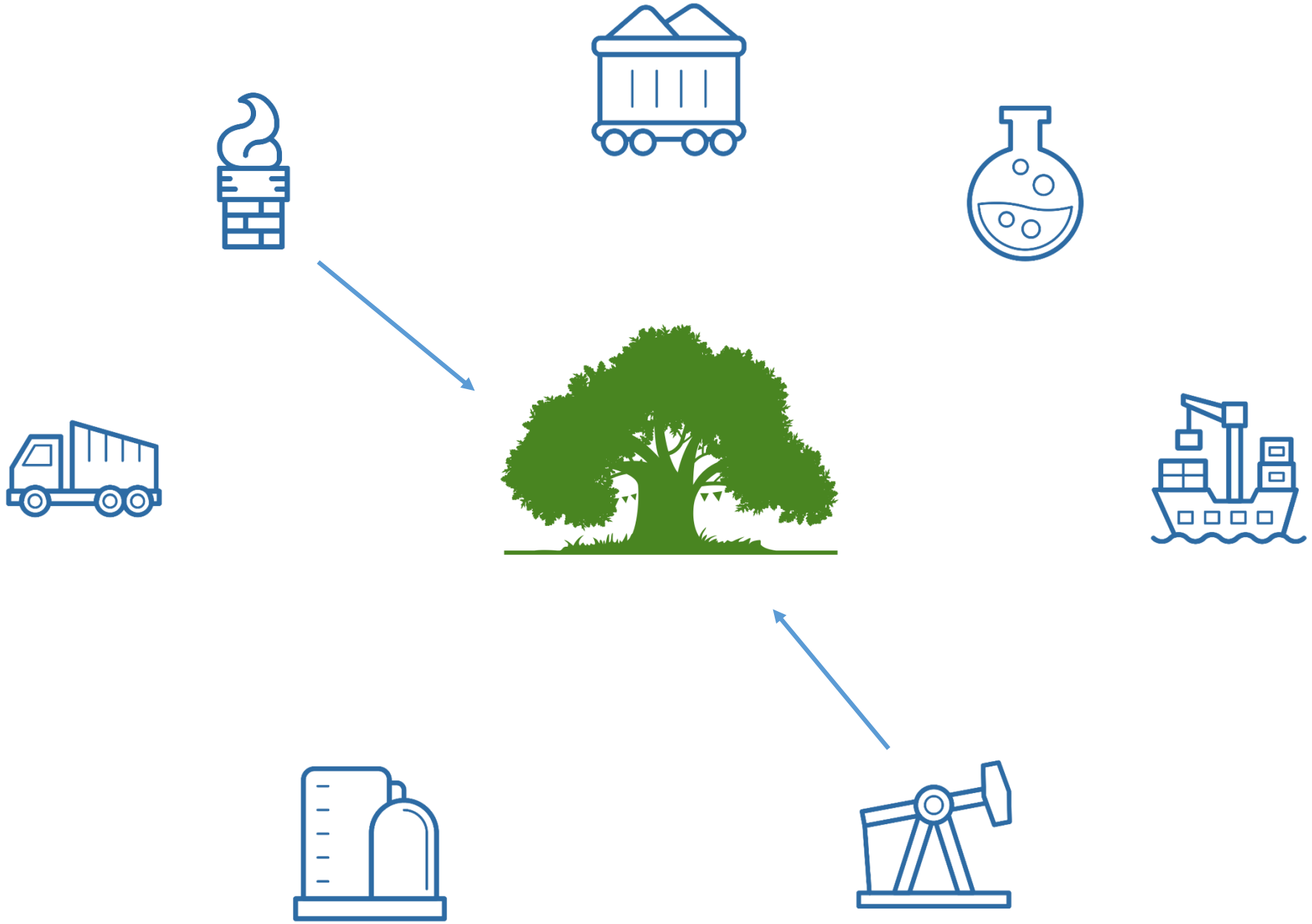
Aire Rihe

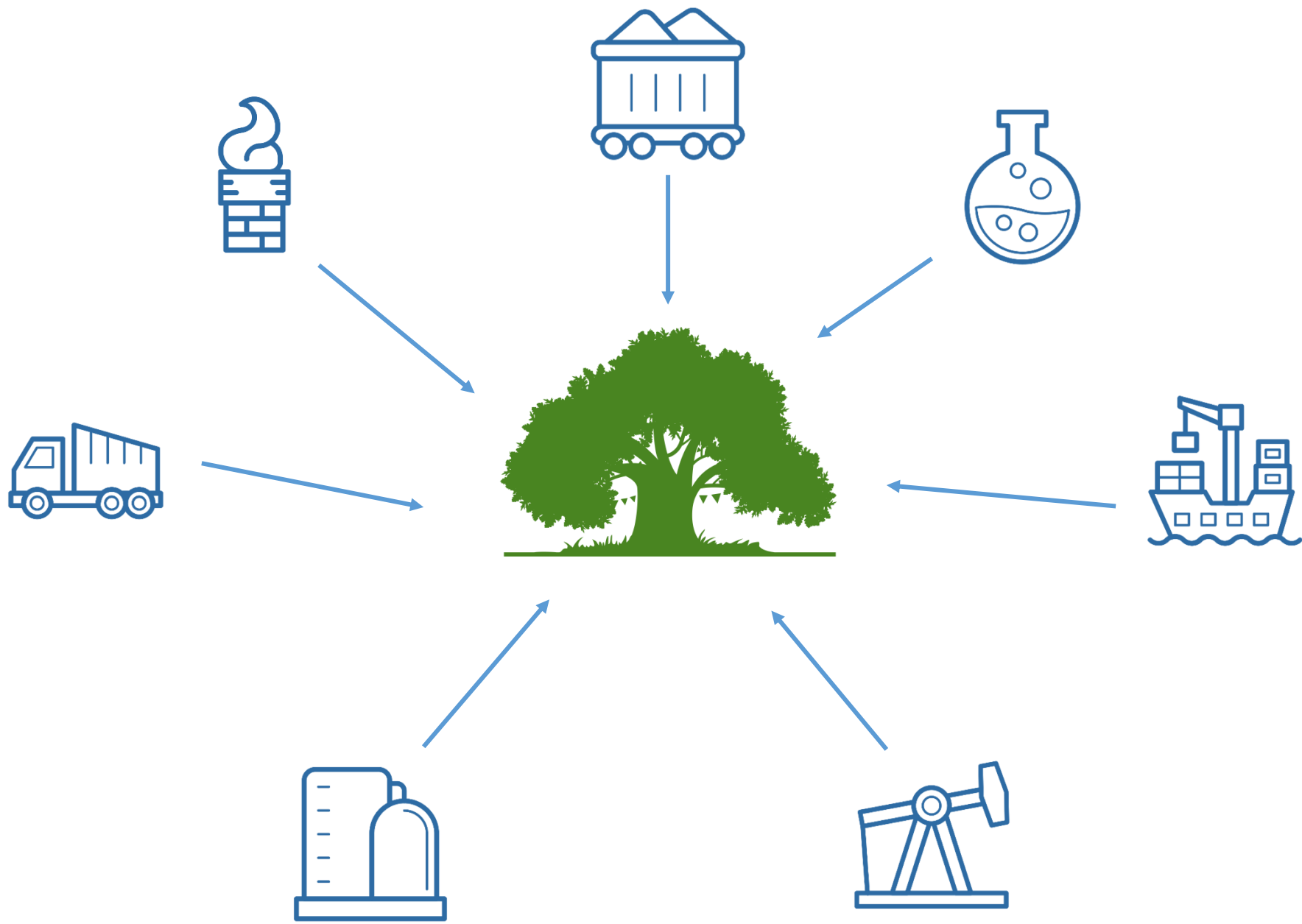
Keskkonnaministeeriumi keskkonnakorralduse osakonna nõunik

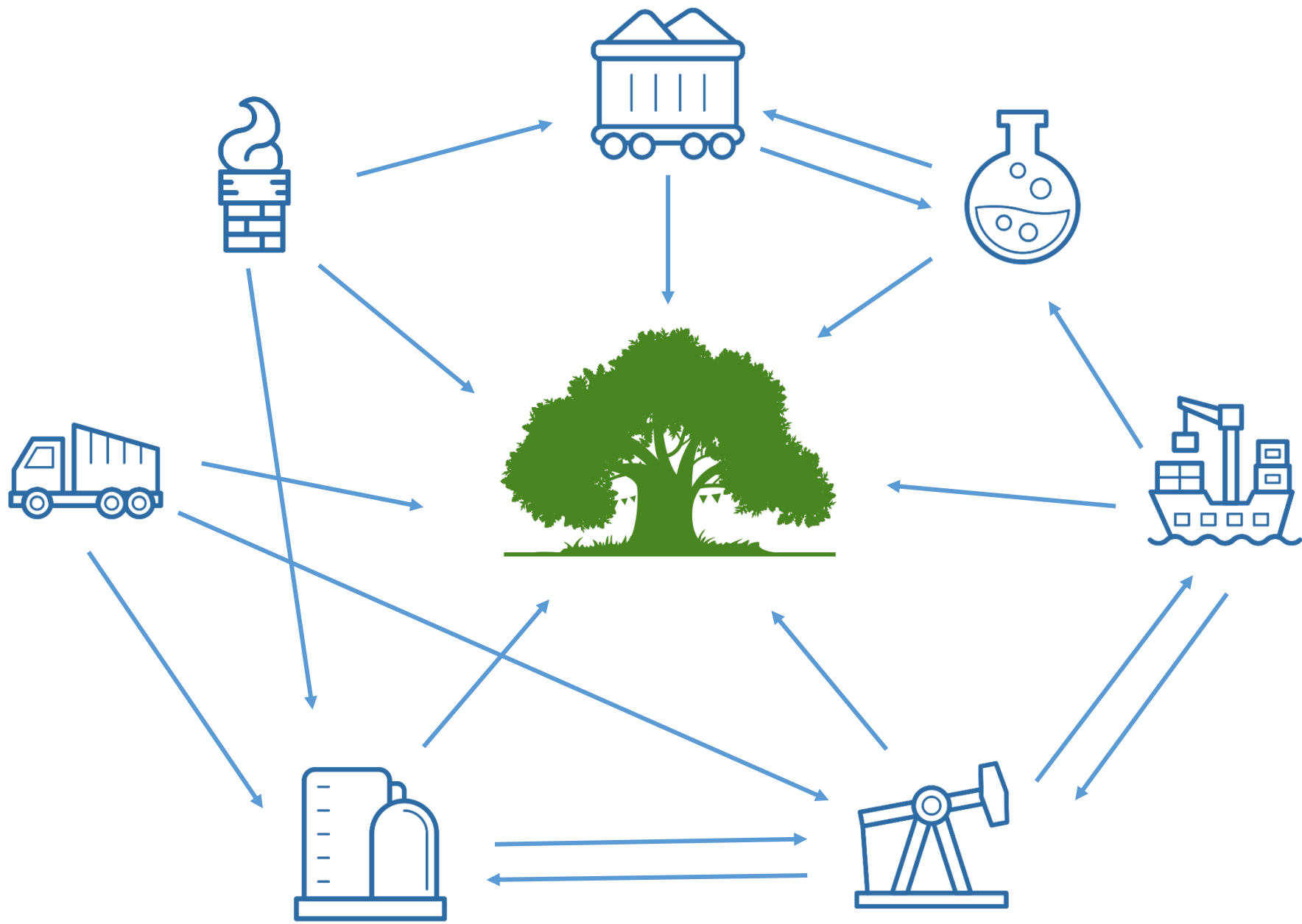
18. november 2016

Olulisemad mõisted

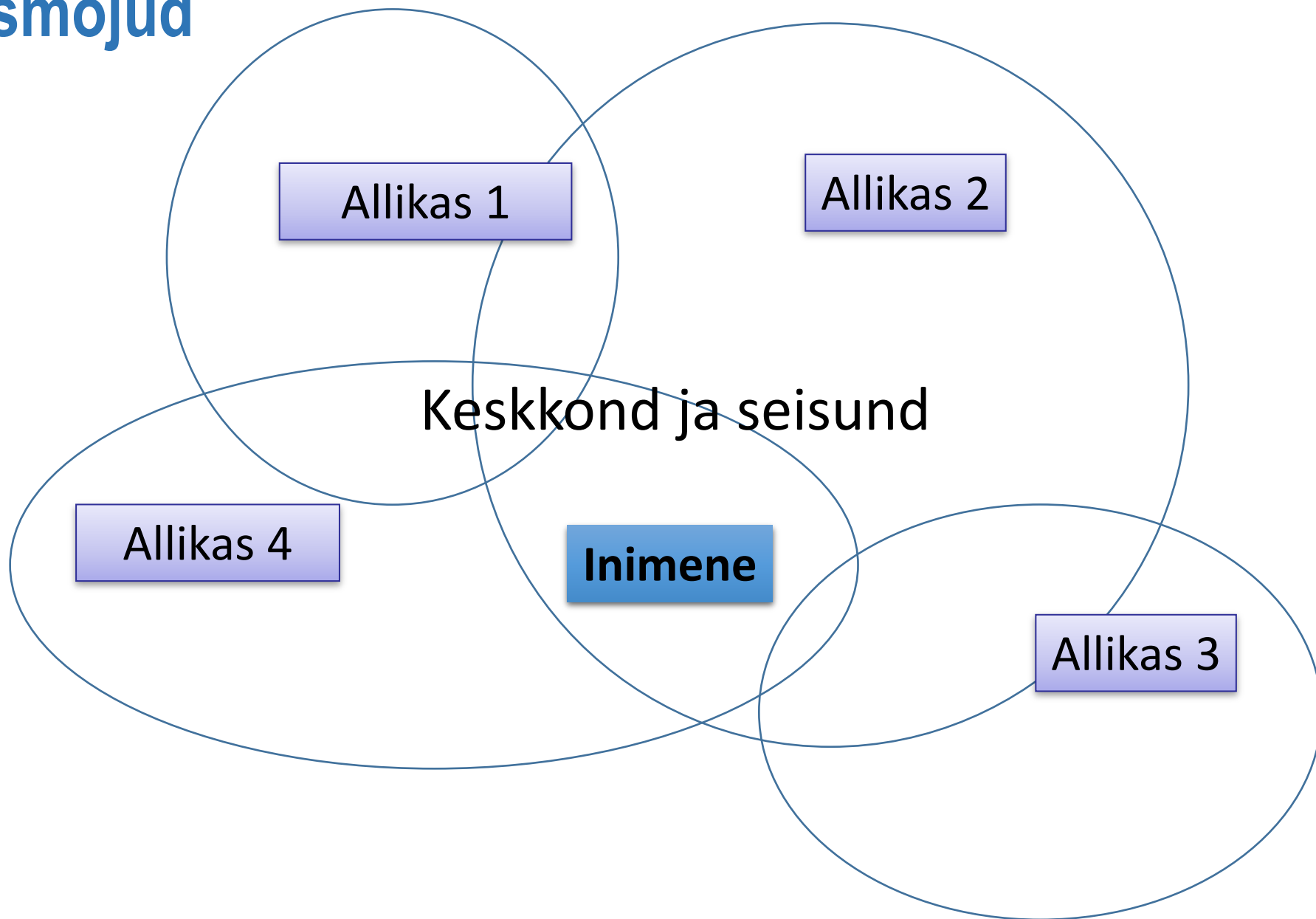
- **Keskkonnakasutus** – keskkonda mõjutavad tegevused, nagu veekasutus, saasteainete heide vette, pinnasesse, õhku, jäätmete ladestamine, müra, vibratsioon, pinnase hõivamine või kõrvaldamine.
- **Keskkonnakasutuse keskkonnamõju** – tegevusega eeldatavalt kaasnev vahetu või kaudne mõju looduskeskkonnale, inimese tervisele ja sotsiaal-majanduslikule keskkonnale .
- **Välismõju** – välismõjud tekivad füüsilise või juriidilise isiku tegevusest ja need mõjutavad teisi osapooli ilma, et tekitav osapool seda oma tegevuskuludena arvestaks.
- **Negatiivne välismõju** – kui oma tegevusega tekitatakse teistele kulusid, mida ei kompenseerita, nimetatakse neid negatiivseteks välismõjudeks. **Negatiivse välismõju rahaline väärtus on väliskulu.**
- **Positiivne välismõju** – tegevus toob teistele osapooltele kasu, mida ei tekiks ilma tegevuseta, ja kasusaaja ei maksa positiivse välismõju tekitajale selle eest tasu. **Positiivse välismõju rahaline väärtus on välistulu.**

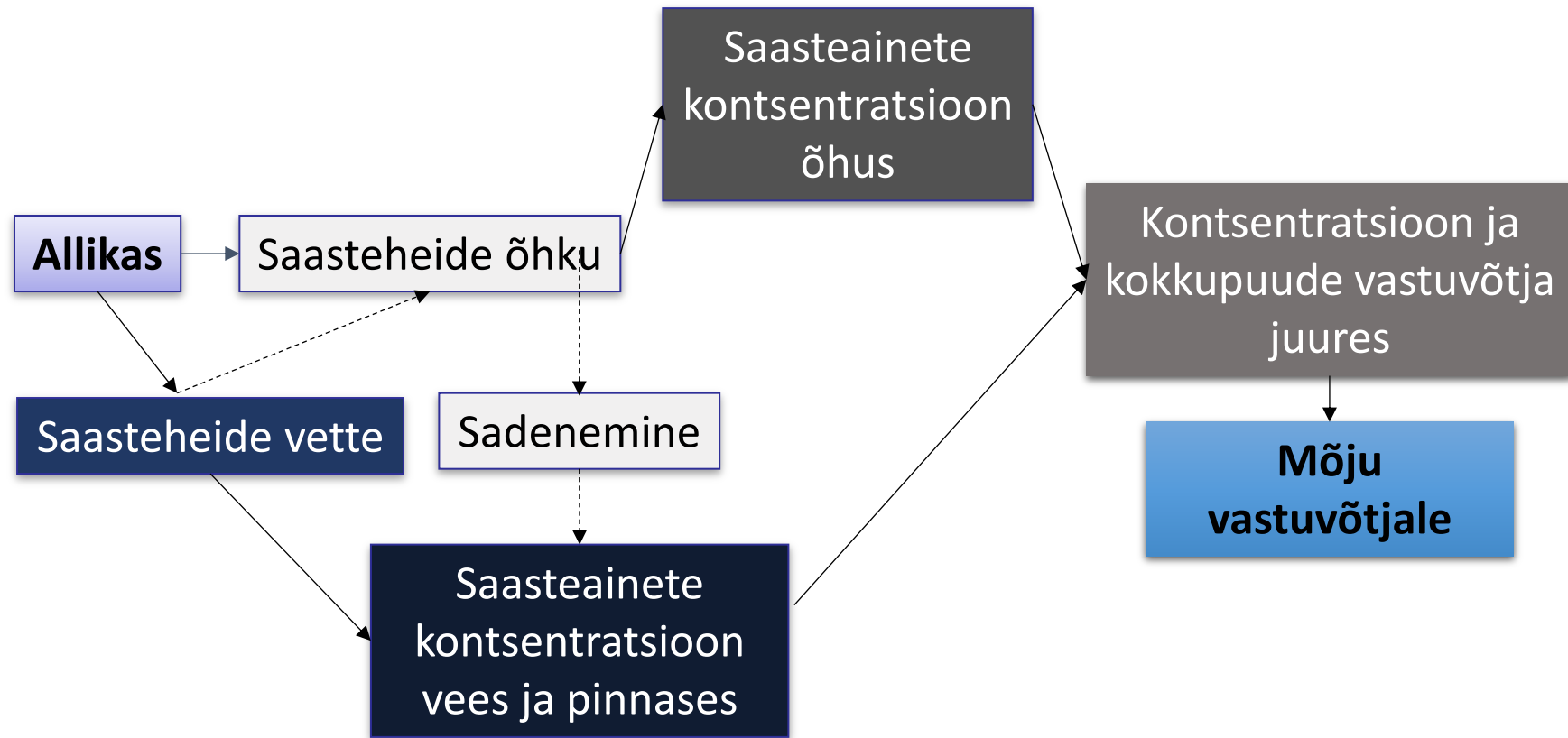

Välismõjud

Välismõju teke

Õhk – muutused kvaliteedis

Trendide analüüs

Värvidega kajastatud seisundi muutus

Olulised negatiivsed mõjud:

- ✓ Piirväärtuste ületamine
- ✓ Piirväärtusi ei ületata, kuid ületatakse ülemisi upper assessment thresholds või järjepidevalt halvenev trend

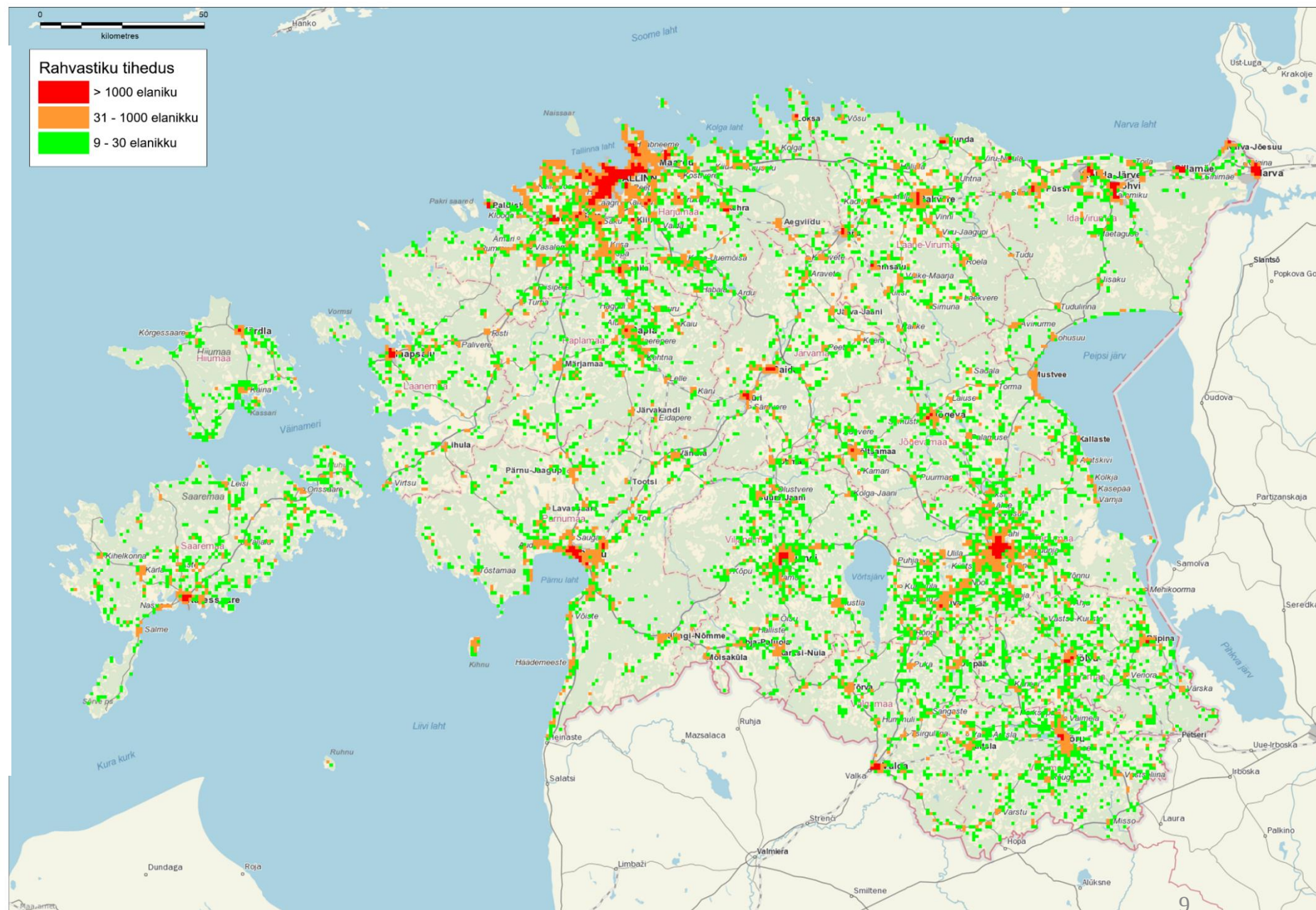
Teised seisundi näitajad:

- ✓ Paranev trend
- ✓ Ületamisi ei ole ja seisund on hea

Rahvastiku paigutus ja tihedus elanikku km²

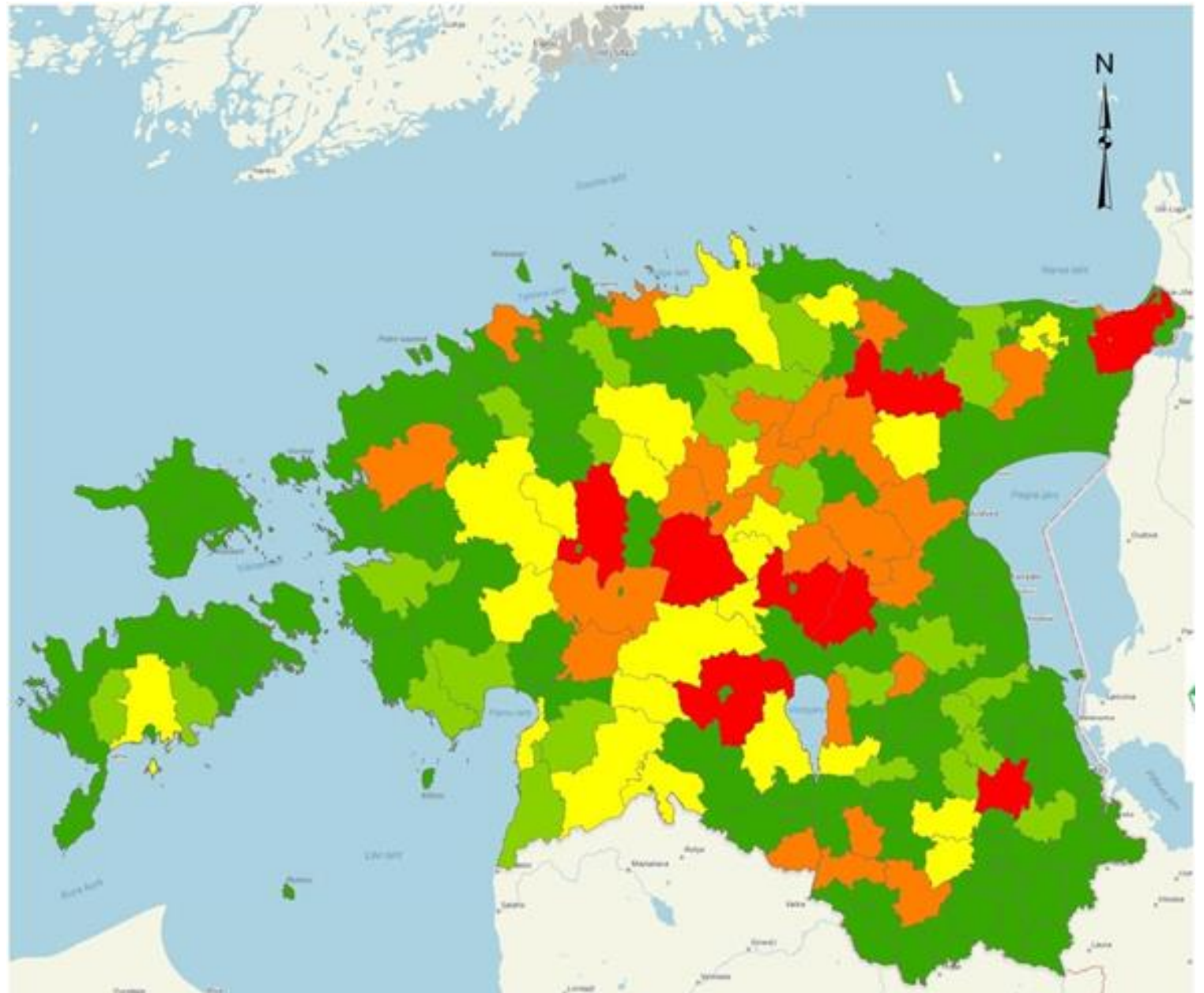
Statistikaamet 2015
(<https://estat.stat.ee/StatistikaKaart/VKR#>)

Aluskaart Maa-amet

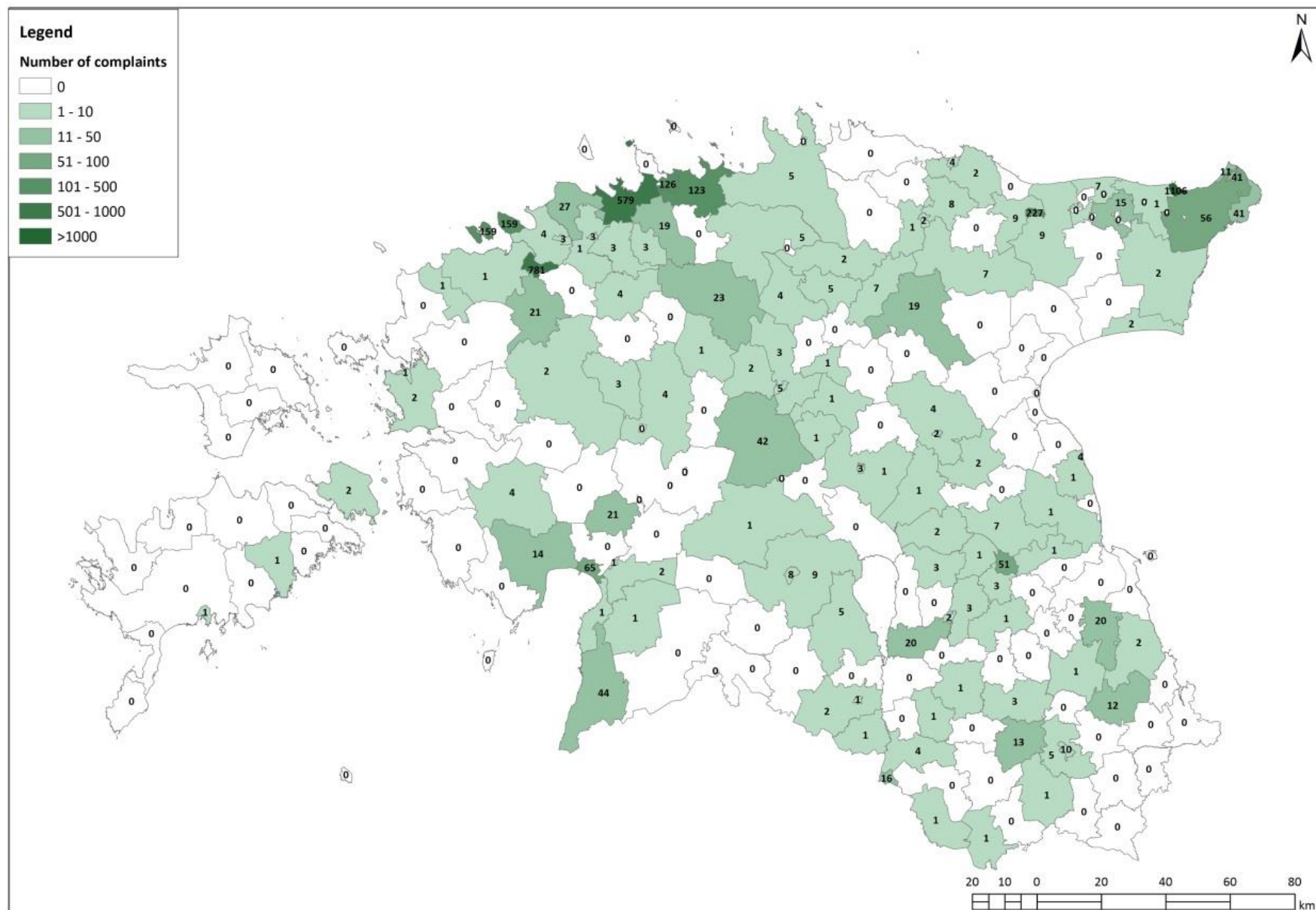

Näitlikustamiseks Eesti kaart maakondade lõikes

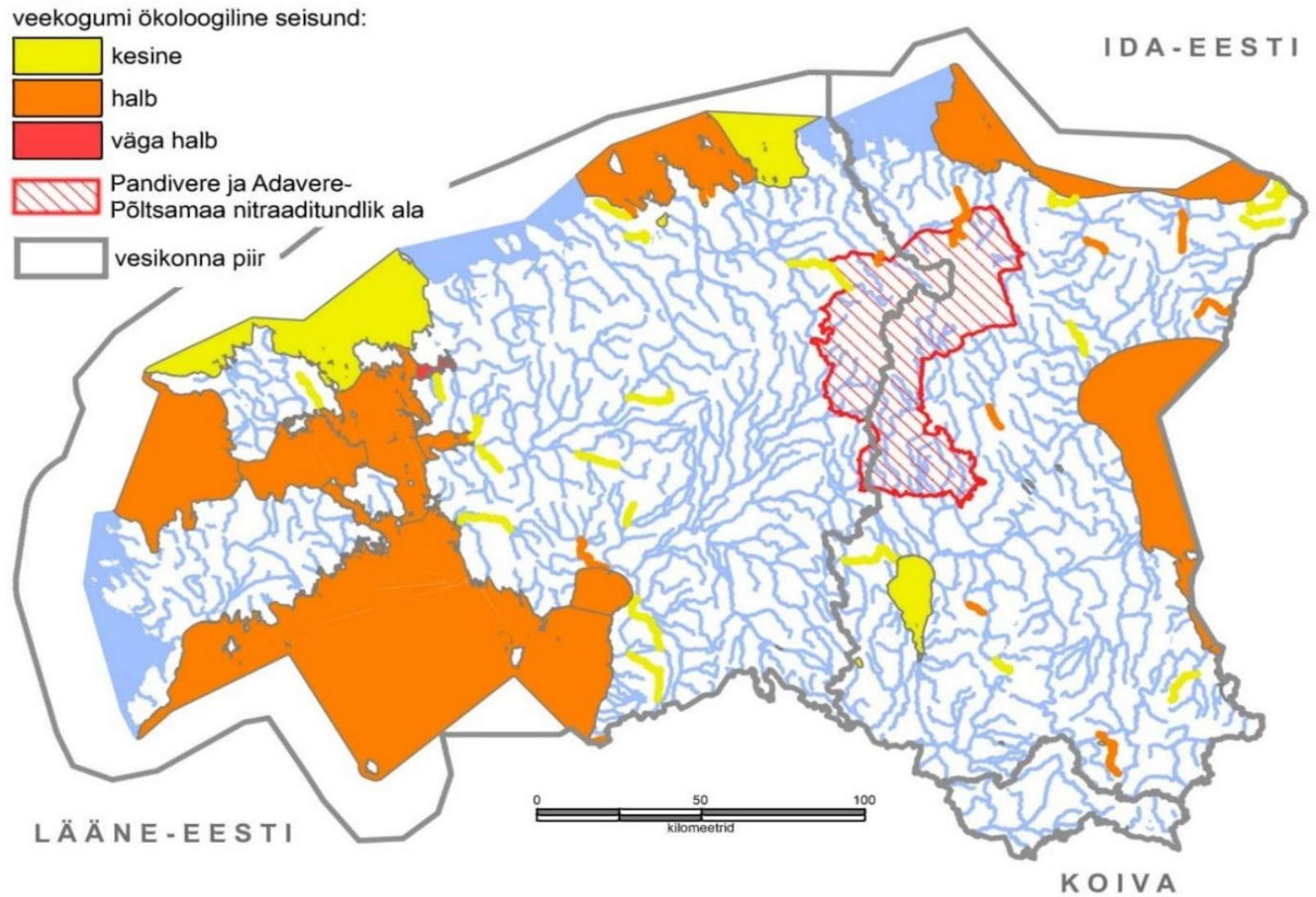
NB! Ei vasta eelmise slaidi värviskaalale!

Lõhnahäiring – kaebused üle Eesti

Veekogumite seisundid Eestis

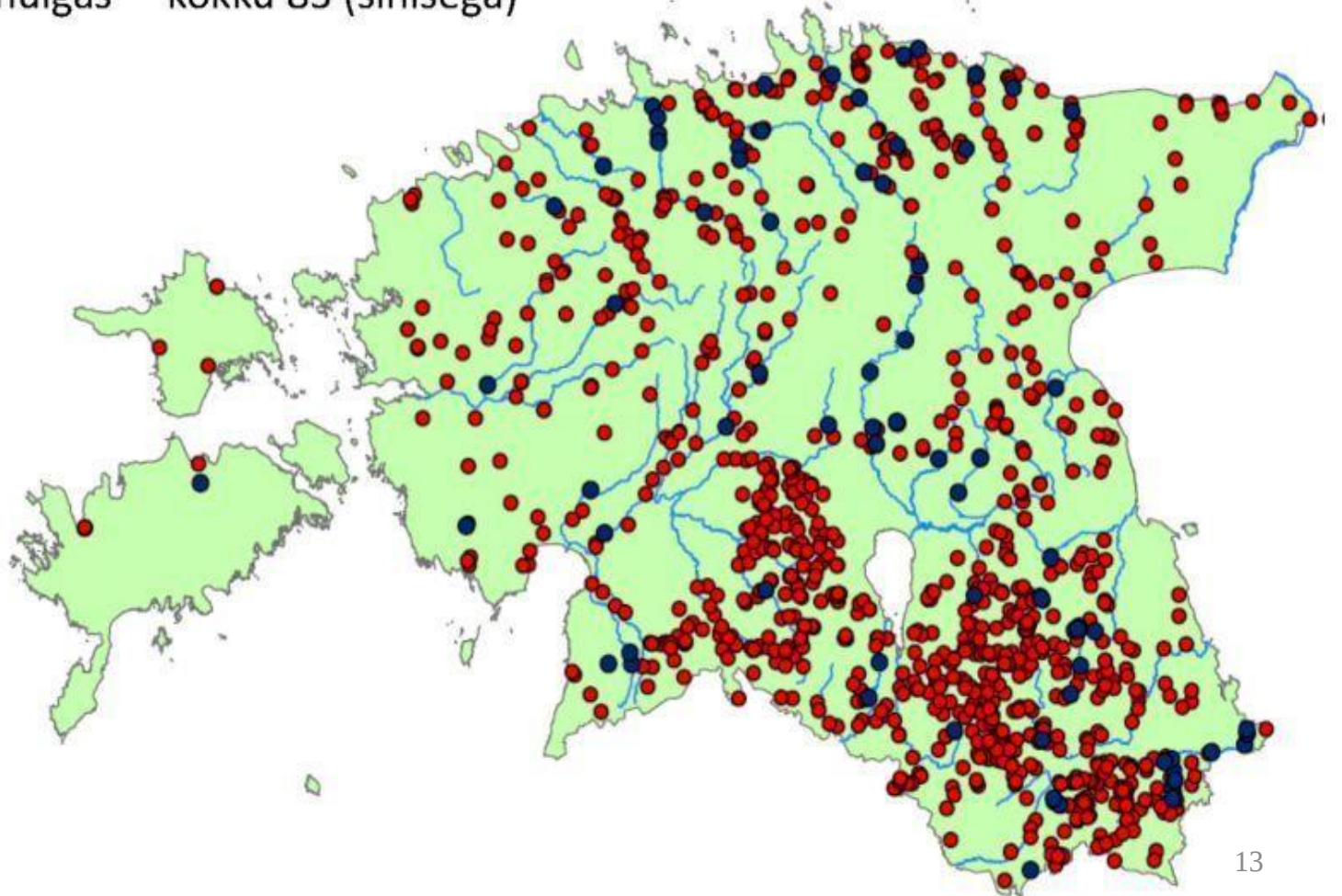

Paisud/rändetõkked

Paisutuskõrgusega >30cm – kokku 1108 (punasega),
kalapääsudega sealhulgas – kokku 83 (sinisega)

**Terviklikud jõgede taastamise
projektid:** Emajõe sootide
avamine, Piritajärv ja Põltsamaa
paisude kalateed,
Leevi jõe seisundi
parandamine

KAUR 2014

Järgmised tegevused

- Vahearuanne 14.11
- Töörühma tagasiside 09.12
- Lõpparuande eelnõu 2017. a I kvartal
- Projekti II etapp 2017. a II kvartal – 2018. a I kvartal
- Poliitikasoovitused ja muudatusettepanekute majanduslikud hinnangud 2018. a III kvartal

Kokkuvõte

Keskkonnakasutuse mõjud on võrreldavad üle Eesti

Terviklik vaade eri keskkonnakasutusest kihtidena kaardil, et tuvastada kriitilised piirkonnad ja koosmõjud

Teaduslik alus hinnangutele

Välismõjude rahalised väärtused

Võimalus üle vaadata regulatsioonide otstarbekus

Koostöö ekspertide, teadlaste, ministeeriumide ja tööstuse vahel

KESKKONNAMINISTEERIUM

Täna tähelepanu eest!

Aire.Rihe@envir.ee